

David Hume Sözleri: (1711-1776)

Derleyen Öztürk Aydın

David Hume (1711-1776) İskoç filozof, ekonomist ve tarihçi. Genellikle İngiliz dilinde yazmış en önemli filozoflardan biri olarak kabul edilir. Aynı zamanda bir tarihçi ve deneme yazarı olarak da bilinir. **Vikipedi**

SÖZLERİ

- Bilinç asla aldatmaz. David Hume
- Doğal bir din yoktur. David Hume
- Sofuluğun anası bilgisizliktir. David Hume
- Dinin tamamı bir bilmedir. David Hume
- En diri akıl deliliğe komşudur. David Hume
- En büyük rakam hangisidir? Bir. David Hume
- Söylentilere meraklı insan soyu. David Hume
- İnsanın en büyük düşmanı insandır. David Hume
- Akla gelebilecek her şey mümkündür. David Hume
- Batıl inanç sivil özgürlüğün düşmanıdır. David Hume
- Bir yanlış ister istemez diğerini doğurur. David Hume
- Eşyanın güzelliği onu görenin zihnindedir. David Hume
- Felsefe İnsan zihninin mahiyetini incelemektir. David Hume
- Bilge bir insan inancını kanıtlarla orantılandırır. David Hume
- Hiç kimse gerçeği bir örnekle açıklayamamıştır. David Hume
- İnsan hayatının belli başlı kılavuzu alışkanlıktır. David Hume
- Doğruluk tartışılabilir, fakat beğeni tartışılmaz. David Hume
- Hiçbir şey insanın hayal gücü kadar özgür değildir. David Hume
- Kınamadan kaçınmak alkış almaktan daha zordur. David Hume
- Gerçek, arkadaşlar arasındaki tartışmalardan doğar. David Hume

- Hayal ettiğimiz hiçbir şey kesinkes olanaksız değildir. David Hume
- Güzel şeyler onları tasarlayan aklın içinde var olurlar. David Hume
- Hürriyet insanın tercih ettiği şekilde hareket etmesidir. David Hume
- Özgürlükler genellikle aniden değil yavaş yavaş yitirilir. David Hume
- İnsan tanıklığına otorite kazandıran tek şey deneyimdir. David Hume
- Erkekler genellikle çıkarlarına karşı bilerek hareket ederler. David Hume
- Bütün bilgilerimiz tecrübe ile başlar ama tecrübe ile bitmez. David Hume
- Tüm iktidar, en despot olanlar bile, sonuçta görüşe dayanır. David Hume
- Dünyanın her çağında rahipler özgürlüğün düşmanı olmuştur. David Hume
- Dindeki hatalar tehlikeli, felsefedeki hatalarsa sadece gülünçtür. David Hume
- Tanrı kötülüğü istiyor da gücü mü yetmiyor; öyleyse o güçsüzdür. David Hume
- Felsefe öğrencileri önce Mantık öğrenmeliler, sonra Ahlak sonra Fizik. David Hume
- En iyi şeylerin bozulması en kötü şeylerin ortaya çıkmasına neden olur. David Hume
- İnsan akıllı bir canlıdır; böyle olduğu için de uygun gıdasını bilimden alır. David Hume
- Retorik, en yüksek seviyedeysen, akla veya düşünmeye çok az yer bırakır. David Hume
- En sönük izlenim kırıntısı bile en canlı düşünceden gerçeğe daha uygundur. David Hume
- Reddetme özgürlüğü olmadığı sürece seçme özgürlüğü diye bir şey yoktur. David Hume
- İnsanın ömrü yaşadığı kadarıyla mı ölçülüyor, yoksa mutlu olduğu kadar mı? David Hume
- İlahiyatçıların bağnazlığı neredeyse tedavisi mümkün olmayan bir hastalıktır. David Hume
- Hürriyet, insanın bir hareket tarzını bir diğerine tercih etmesinden ibaret değildir. David Hume
- Deneyimden yapılan tüm çıkarımlar muhakemenin değil, alışkanlığın sonucudur. David Hume
- Erkekler kendinden emin ve kibirli olduklarında genellikle en çok yanılgıya düşerler. David Hume
- Bir insanın dindar olduğunu duyduğumda onun bir serseri olduğu sonucuna varırım! David Hume
- Bezginlikten de olsa, sonunda sağduyu ve aklın tarafına geçecek olması muhtemeldir. David Hume
- Filozof ol ama, ortaya koyduğun bütün felsefenin ortasında hala bir insan olarak kalabil. David Hume
- Çoğunluğun az sayıda kişi tarafından kolayca yönetilmesinden daha şaşırtıcı bir şey olamaz. David Hume
- Sana nasıl davranmalarını istersen, sen de başkalarına öyle davran. Fakat, ilk iyi davranışı sen yap. David Hume
- İnsan doğası gereği elimizdeki yegane bilimdir. Yinede bugüne kadar en fazla ihmal edilmiş olandır. David Hume

- Halkın özgür bir yönetimle yönetilmediği bir toplumda sanat ve bilimin gelişmesi mümkün değildir. David Hume
- Savaşlar, devrimler, salgın hastalıklar, kıtlık ve ölümler asla yaşadığımız bu doğal nedenlerin sonucu değildir. David Hume
- Eğer tanrı hem güçlü hem de kötülüğü ortadan kaldırmak niyetinde ise bunca kötülük nasıl oldu da var oldu. David Hume
- Onların safdilliğini gören dinci daha da bol keseden savurur, o savurdukça onlar daha da kolay inanır hale gelir. David Hume
- Açgözlülük ya da kazanç arzusu, her zaman, her yerde ve tüm insanlar üzerinde etkili olan evrensel bir tutkudur. David Hume
- Kölelik, özgürlüğe alışkın bir insan için o kadar ürkütücüdür ki, o özgürlüğü ancak parça parça çalmak mümkündür. David Hume
- Muhammed uygar toplumla hiçbir şekilde bağdaşmayan ihaneti, insanlık dışılığı, zulmü, intikamı ve bağnazlığı övüyor. David Hume
- İtiraf edilmelidir ki hak ve mülkiyete yönelik tüm kabuller, en hantal ve en kaba batıl inanç kadar tamamen temelsiz görünmektedir. David Hume
- İyi huylu ve dürüst olmak, bilhassa da dürüst olmak, o kadar zaruri bir gerekliliktir ki insan toplumunun desteklenmesi için elzemdir. David Hume
- Düşünür; yeniden düşünen ve şimdiye kadar üzerinde düşünülmüş şeylerin asla yeterince düşünülmemiş olduğuna inanan kimsedir. David Hume
- Doğmadan önce var olmadığı zaman konusunda nasıl endişelenmiyorsa, ölümden sonra ne olacağı konusunda da endişelenmiyordu. David Hume
- Dünyayı saran dini ilkeleri bir inceleyin. Hepsinin, hasta insanların düşlerinden başka bir şey olmadığı konusunda güçbela ikna olursunuz. David Hume
- Tanrı, genellikle, daha önce sözünü ettiğimiz üç özel gücü elinde tutan varlık olarak düşünülür. Her şeyi bilen, her şeye gücü yeten ve mutlak iyi. David Hume

- Merak ya da bilgi sevgisinin etkisi çok sınırlıdır ve herhangi bir kişiyi yönlendirebilmesi için gençlik, boş zaman eğitimi, deha ve örneklik gerektirir. David Hume
- Felsefenin sağladığı başlıca fayda dolaylı bir şekilde ortaya çıkar ve doğrudan uygulanmasından ziyade onun gizli, hissedilmez etkisinden kaynaklanır. David Hume
- Rahipler güç ve hakimiyet iddiasında olan kişilerdir ve erdem ve iyi ahlaktan farklı olarak üstün bir karakter kutsallığına sahip olduklarını iddia ederler. David Hume
- Zayıflık, korku, melankoli ve cehalet batıl inançların gerçek kaynaklarıdır. Umut, gurur, küstahlık, sıcak bir öfke ve cehalet coşkunun gerçek kaynaklarıdır. David Hume
- Yeniliğin doğası öyledir ki, herhangi bir şey hoşla gittiğinde, yeniyse iki kat daha hoş olur; ama eğer hoşuna gitmiyorsa, bu bakımdan iki kat hoşnutsuzdur. David Hume
- Dinin ne olduğunu, gerçekten ne olduğunu bilmek isterseniz, o zaman düpedüz dindar insanlara bakın ve onların neye inandıklarını, ne yaptıklarını görün. David Hume
- İnsanın körlüğünün ve zayıflığının gözlemlenmesi tüm felsefenin sonucudur ve ondan kaçma ya da kaçınma çabalarımıza rağmen her fırsatta karşımıza çıkar. David Hume
- Din hakkında düşünceler doğada tasarlanarak değil, yaşamdaki olaylar sonucunda ortaya çıkan endişeden, insan aklındaki sürekli ümitten ve korkudan doğdu. David Hume
- Tanrı'nın insani tutkulara sahip olduğuna ve insan tutkularının en aşağılarından birinin, durmak bilmeyen bir alkış iştahına sahip olduğuna inanmak saçmalaktır. David Hume
- Kurnaz bir insan gibi bir filozofa, genel sağduyu ve sağduyu ile bilinebileceklerin ötesinde, büyü veya büyücülük yoluyla bir şeyler öğrenmek için mi geliyorsunuz? David Hume
- Şüpheciler, saçma da olsa, tüm dini ibadetlerin kökeninin, güneş ve ay gibi cansız nesnelere insanlığın desteği ve refahı için kullanılmasından kaynaklandığını ileri sürüyorlar. David Hume
- Bunca cehalet ve karanlık içinde insan anlayışına tek kalan kuşkucu veya en azından temkinli davranmak ve olabilir görünmeyen hiçbir hipoteze az veya çok teslim olmamaktır. David Hume
- Hıristiyanlığa mucizeler aracılığıyla katılım yalnızca ilk günlerde olmadı, bugün bile bir mucize olmadan aklı başında tek bir insan tarafından bu dine inanılması mümkün değildir. David Hume
- İnsan akıllı bir canlıdır; böyle olduğu için de uygun gıdasını bilimden alır; fakat insanın bilgisinin alanı öylesine dardır ki, bilimden aldığı besinlerden ancak çok az bir kısmı için ümitlenilebilir. David Hume

- En güzel ve en zararsız yaşam çığırı, bilim ve bilginin yollarından geçer ve her kim bu yolda bir engeli ortadan kaldırır ya da yeni bir çığır açarsa insanlara iyiliğı dokunan biri olarak sayğı görmelidir. David Hume
- Tanrı kötölüğü önlemek istiyor da gücü mü yetmiyor? Öyleyse o güçsüzdür. Yok gücü yetiyor da önlemek mi istemiyor? Öyleyse o kötü niyetlidir. Hem güçlü hem de iyiye kötülük nereden geliyor? David Hume
- Eğer bir tasarımcı varsa, kendi eserlerinin kusurlarının sorumluluğunu üstlenmelidir. Eserlerdeki kusurlar yaratıcıdaki kusurları doğrudan yansıtır. Eğer yaratıcının bir kusuru varsa mutlak güce sahip olduğu düşünülemez. David Hume
- Bütün ürkütücü ve açıklanamaz biçimleriyle, inanılmaz tarihin ve mitolojik anlatıların yanı sıra, aynı ilkeler, doğal olarak, güç, cesaret ya da anlayışça üstün olan ölümlüleri tanrılaştırır ve kahramanlara tapmayı ortaya koyar. David Hume
- Kınamadan kaçınmak alkış almaktan daha zordur; çünkü bu, bir çağda büyük veya bilge bir eylemle yapılabilir. Ancak kınamadan kurtulmak için bir insanın tüm hayatını tek bir kötü veya aptalca şey söylemeden veya yapmadan geçirmesi gerekir. David Hume
- Lüksün ya da yaşamın zevkleri ve rahatlıklarındaki inceliğın, uzun süredir hükümetteki her türlü yozlaşmanın kaynağı ve hizipleşmenin, ayaklanmanın, iç savaşların ve özgürlüğün tamamen kaybedilmesinin doğrudan nedeni olduğu düşünülüyordu. David Hume
- İnsan akıl yürütme yetisi olan bir varlıktır ve bu niteliğıyle gerçek yiyecek ve besinini bilimden alır. Ancak insanın anlama yetisinin sınırları pek dardır. Bu yüzden onun bu özel alandaki kazanımlarının boyutunun ya da güvenliğın doyurucu olması pek az umulabilir. David Hume
- Katıksız düşünen bir insan dünyada az kabul gören kişidir, çünkü genelde onun toplum yararı ya da mutluluğuna katkıda bulunmadığı düşünülür, o insanlarla

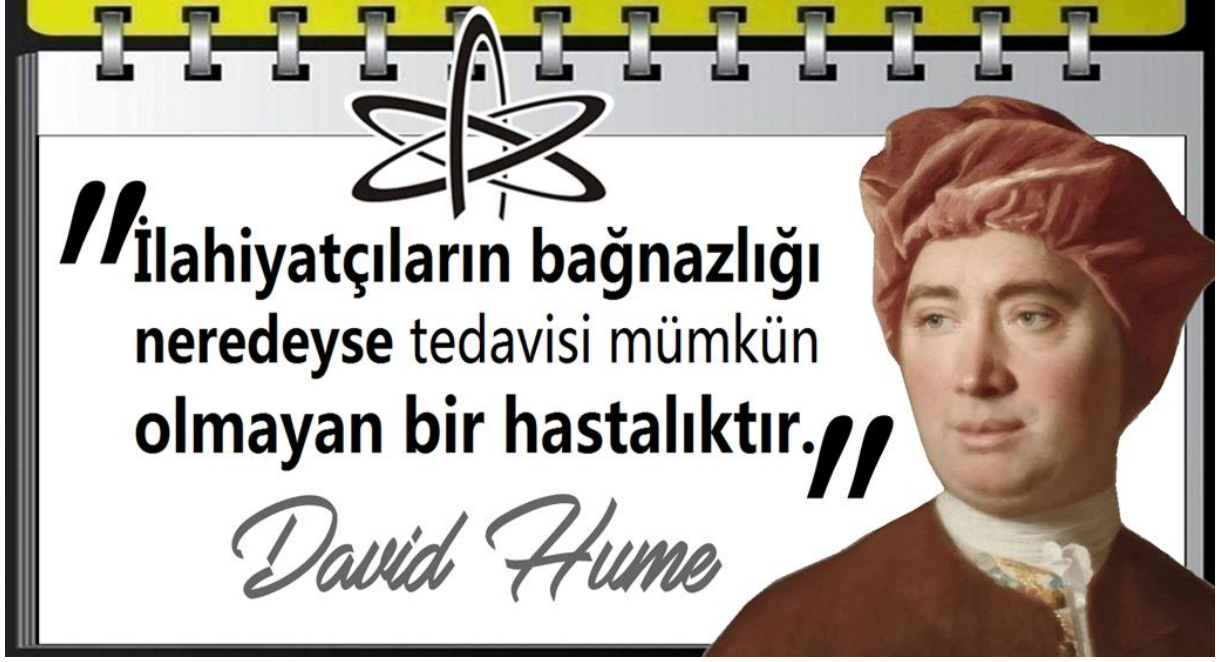
iletişimden uzak yaşar, onların anlayışlarından eşit derecede uzak ilkelerle ve kavramlarla sarıp sarmalanmıştır. David Hume

- Eğer Tanrı her şeye kadir, her şeyi bilen ve tamamıyla iyiyse, kötülük nereden geliyor? Eğer Tanrı kötülüğü önlemek istiyor ama yapamıyorsa, o zaman O her şeye kadir değildir. Eğer kötülüğü önleyebiliyor ama engelleyemiyorsa o iyi değildir. Her iki durumda da o Tanrı değildir. David Hume

- Çoğu durumda en büyük suçların batıl inanç ve bağlılıkla bağdaştığı görülmüştür; dolayısıyla, kendisi bunların samimi olduğuna inansa bile, bir adamın dini uygulamalarının şevki veya katılığından onun ahlakı lehine herhangi bir çıkarım yapmak haklı olarak güvensiz olarak kabul edilir. David Hume
- Her çağda ya karşıt delillerle tespit edilen ya da absürtlükleriyle ortaya çıkan sahte mucizeler, kehanetler ve doğaüstü olayların birçok örneği, insanlığın olağanüstü ve harikulade olana olan güçlü eğilimini yeterince kanıtıyor ve makul olarak bu türden tüm ilişkilere karşı şüphe uyandırmalıdır. David Hume
- İnsanın en büyük düşmanı insandır. Baskı, adaletsizlik, aşağılama, hakaret, şiddet, ayaklanma, savaş, iftira, ihanet, hile: İşte bunlarla, kar-şılıklı olarak birbirlerine işkence ederler: öyle ki, ayrılmalarından daha büyük kötülükler doğacağı korkusu olmasaydı, kurdukları o toplumu çok geçmeden dağıtırlardı. David Hume
- Peki, sözde peygamberin gerçekten adil bir ahlak anlayışına ulaşıp ulaşmadığını bilebilir miydik? Gelelim onun anlatımına; ve uygar toplumla hiçbir şekilde bağdaşmayan bu tür ihanet, insanlık dışı, zulüm, intikam, bağınazlık örneklerini övdüğünü yakında göreceğiz. Dikkat edilecek sabit bir hukuk kuralı yok gibi görünüyor. David Hume
- En çok istediğin şey bana yanılgılarımı itiraf etme fırsatının verilmesidir; hakikat ve usa yönelen böyle bir geri dönüşü en şaşmaz yargıdan daha onurlu sayarım. Hatalardan masun olan bir insan anlığının doğruluğundan başka hiçbir övgüyü kabul

edemez; ancak hatalarını düzelteren biri hemen anlığının doğruluğu ve bilic halinin içtenlik ve ustalığını ortaya koyar. David Hume

- Hiçbir şey, en azından en kibirli bağınazlığı ve batıl inançları susturacak ve bizi onların küstah taleplerinden kurtaracak kesin bir argüman kadar kullanışlı olamaz. Bir argüman keşfettiğim için kendimi övüyorum... eğer adil olursa, bilge ve bilgili kişiler için her türlü batıl inanç yanılmasıma karşı kalıcı bir engel olacak ve sonuç olarak dünya var olduğu sürece faydalı olacaktır. David Hume
- Doğanın tüm güçleri ve öğeleri tek bir insana hizmet etmek ve boyun eğmek için el birliği etseler, güneş onun buyruğu üzerine doğsa ve batsa denizler ve ırmaklar onun dilediği gibi aksalar ve toprak ona yararlı olan ya da hoş gelen her şeyi kendiliğinden sağlasa da, gene de ona en azından kendisiyle mutluluğu paylaşacağı ve saygı ve dostluğundan yararlanacağı tek bir kişi verinceye dek o insan mutlu olamayacaktır. David Hume

// **Bir insanın dindar olduğunu duyduğumda onun bir serseri olduğu sonucuna varırım!** //

David Hume

// **Çoğunluğun az sayıda kişi tarafından kolayca yönetilmesinden daha şaşırtıcı bir şey olamaz.** //

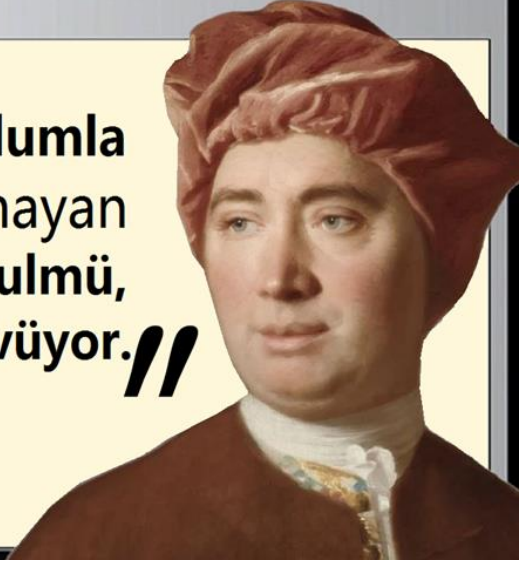
David Hume

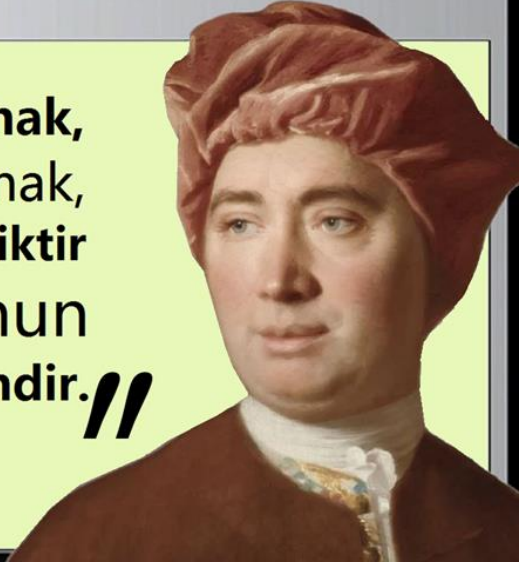
// Muhammed uygar toplumla
hiçbir şekilde bağdaşmayan
ihaneti, insanlık dışılığı, zulmü,
intikamı ve bağınazlığı övüyor. //

David Hume

// İyi huylu ve dürüst olmak,
bilhassa da dürüst olmak,
o kadar zaruri bir gerekliliktir
ki insan toplumunun
desteklenmesi için elzemdir. //

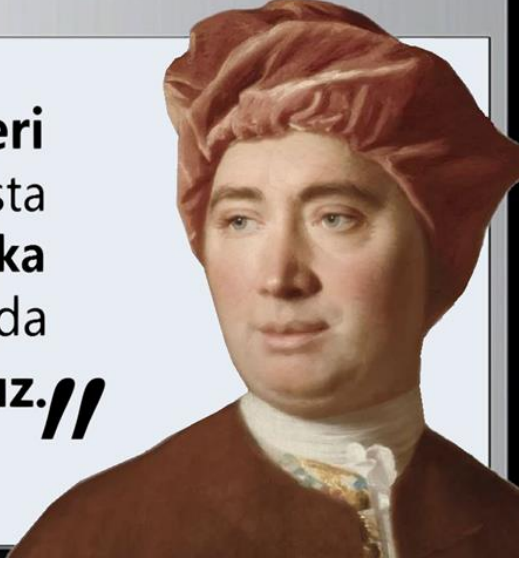
David Hume

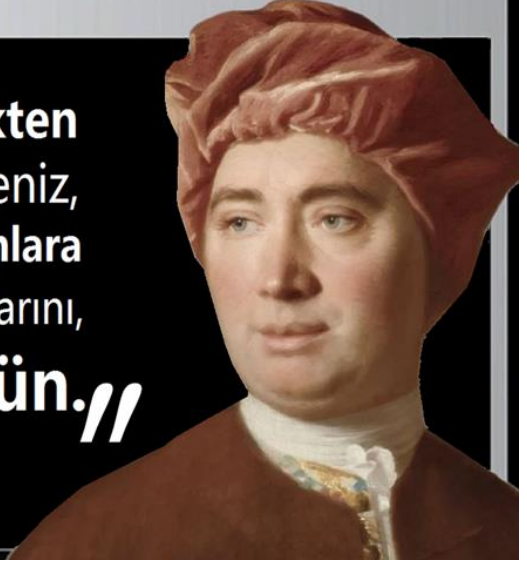
//Dünyayı saran dini ilkeleri
bir inceleyin. Hepsinin, hasta
insanların **düşlerinden başka**
bir şey olmadığı konusunda
güç bela ikna olursunuz.//

David Hume

//Dinin ne olduğunu, gerçekten
ne olduğunu bilmek isterseniz,
o zaman düpedüz dindar insanlara
bakın ve onların neye inandıklarını,
ne yaptıklarını görün.//

David Hume

//Din hakkında düşünceler doğada tasarlanarak değil, yaşamdaki olaylar sonucunda ortaya çıkan endişeden, insan aklındaki sürekli ümitten ve korkudan doğdu.//

David Hume

//Tanrı kötülüğü önlemek istiyor da gücü mü yetmiyor? Öyleyse o güçsüzdür. Yok gücü yetiyor da önlemek mi istemiyor? Öyleyse o kötü niyetlidir. Hem güçlü hem de iyiyse kötülük nereden geliyor?//

David Hume

